

AVONDRÖÖD

De hunkering naar dat wat niet meer is, kan een menselijke ziel folteren en hoop geven tegelijk. In deze serie bespiegelende interviews over leven met een gemis.

A man in a blue checkered shirt and jeans stands in a field, looking at a large tree. The scene is set in a vast, open landscape with tall grasses and a cloudy sky. The man is positioned on the right side of the frame, looking towards a large, dark green tree in the center. The overall mood is contemplative and serene.

'VOOR HOMO'S
WERD GEBEDEN IN
HET RIJTJE ZIEKEN EN
GEHANDICAPTEN'

Toen militair-jurist John Lapré in alle kwetsbaarheid aan medegelovigen vertelde dat hij homo was, vond hij niet de veiligheid waar hij op hoopte. Nog steeds niet. “Wij halen het niet in ons hoofd op Opwekking hand in hand te lopen.”

John (31): “Wat ik nu vertel, heb ik jarenlang alleen aan mijn hond Rakker verteld. Hij heeft meer gehoord dan wie ook, hier op de hei; ik heb hier heel wat uitgevochten. Zo had ik toch het idee dat iemand naar me luisterde. Precies wat ik nodig had. Lange tijd was hij voor mij het belangrijkste schepsel op aarde, en ik vond het dan ook verschrikkelijk dat hij overleed. In mijn studeerkamer hangt een portret van ‘m.”

BREEKPUNT

“Ik heb best een onbezorgde jeugd gehad, maar toen ik op mijn veertiende verliefd werd op een jongen, kwam ik in een kleine identiteitscrisis. Ik voelde niet de vrijheid er met mijn ouders en vrienden over te praten, omdat ik overal hoorde: het is mannetje-vrouw en er is geen ruimte voor een alternatief. De drempel om voor mijn gevoelens uit te komen, werd door de jaren steeds hoger. In 2006 kwam ik tot bekering. Ik werd actief voor een landelijke stichting die geestelijke verdieping nastreeft. Tijdens een conferentie van deze stichting nam ik een man die ik geestelijk hoog aansloeg in vertrouwen. Ik vertelde hem dat ik een jongen leuk vond en met hem intiem was geweest. Hij schrok en wilde er een nacht over nadenken. De volgende dag brak de hel los. Hij wilde de directeur erbij roepen van wie ik de rechterhand was, we wisten alles van elkaar. ‘Wilt u dat alstublieft niet doen, dat is nog te vroeg’, zei ik, maar hij wenkte de directeur al. Het werd al snel duidelijk: ik vormde als spreker en bureaumedewerker met mijn verhaal een regelrechte bedreiging voor de organisatie. Het breekpunt was die intimiteit met die jongen. De directeur besloot mijn voorganger in te lichten. Kort daarna heb ik diep verdrietig het conferentieoord verlaten. Diezelfde dag werd ik door mijn voorganger uit het huis gezet waar ik op dat moment met meerdere broeders woonde.

Helemaal overrompeld kreeg ik een uur de tijd om mijn koffers te pakken. Daar stond ik, elf uur 's avonds, in de stromende regen. Met al mijn spullen ben ik naar mijn ouderlijk huis gereden. Zelden heb ik zoveel genadeloosheid op één dag ervaren.”

LEGE HULZEN AFSCHIETEN

“Gods oorspronkelijke bedoeling is een liefdesrelatie tussen man en vrouw, dat geloof ik. Maar iemand heeft me die waarheid weleens op een dusdanig felle manier verteld, dat ik als vanzelf

DAAR STOND IK, ELF UUR 'S AVONDS, IN DE STROMENDE REGEN. ZELDEN HEB IK ZOVEEL GENADELOOSHEID OP ÉÉN DAG ERVAREN

een muur optrok. Kijk: de waarheid mag gezegd worden, maar waarheid zonder liefde heeft geen zeggingskracht. Zonder empathie schiet je lege hulzen af in plaats van dat je mensen in hun hart raakt – vergeef me het militaire beeld. Nu geloof ik dat een relatie tussen mensen van hetzelfde geslacht Gods zegen kan wegdragen, al bedoelde Hij het van oorsprong anders. Net zoals Hij in bepaalde situaties ruimte biedt om te scheiden, ook al wijkt dat ook af van zijn oorspronkelijke bedoeling. Door Bijbelstudie ben ik tot de conclusie gekomen dat het goed is zoals ik ben, en dat ik daar vervolgens dus ook handen en voeten aan mag geven. Daarom heb ik vrede gekregen over mijn keuze om een relatie met een man te beginnen.

Of ik hetero zou willen zijn? Inmiddels niet meer, ik heb nu een heel goed leven, een fijne baan en ik ben gelukkig met een partner met wie ik God dien. Daarentegen heb ik vroeger vaak gebeden of God mij óf hetero wilde maken, óf weg wilde nemen. Dat laatste leek even te gebeuren, want op mijn zestiende lag ik door een hersenvliesontsteking in coma, op het randje van de dood. Toen ik toch weer bijkwam en beter werd, dacht ik: blijkbaar heeft God toch een bedoeling met mijn leven.”

John Lapré: “Het pijnlijkst was een gesprek met een christen die zei: ‘Ons verschil in visie is niet eens het grootste probleem, maar ik vind homo’s gewoon vies.’”

‘IK VIND HOMO’S GEWOON VIES’

“Ik heb herhaaldelijk meegemaakt dat er voor homo’s werd gebeden in het rijtje van zieken of zelfs verstandelijk gehandicapten. Dat is écht heel pijnlijk. Als ik me al ziek voelde, was dat door het gepieker vanwege deze gebeurtenissen. Ze hebben ervoor gezorgd dat ik tot m’n vijftiende mijn verhaal niet durfde te vertellen. Waarom ik niet woedend de kerk uitliep? Daarmee zou ik mezelf direct verraden. Het pijnlijkst was een gesprek met een christen die

zei: ‘Ons verschil in visie is niet eens het grootste probleem, maar ik vind homo’s gewoon vies’. Ik heb hem bedankt voor zijn eerlijkheid, daar was ik oprecht blij mee, maar het raakte me zo gigantisch! Een rotgevoel. Het was niet te verkroppen dat iemand een relatie die ik met mijn vriend in alle oprechtheid voor Gods aangezicht beleef, vies vond. Ik heb hem gezegd dat ik er niets tegenin kon brengen, omdat ik er gewoon niks mee kon.

Af en toe overvalt mij een gevoel van lusteloosheid, van: éigenlijk hoor ik er niet helemaal bij. Vroeger kon dat zomaar twee dagen duren, tegenwoordig vlakkt het snel weer af. Toen ik recent Opwekking bezocht, kreeg ik dat gevoel ook weer. Overal stelletjes hand in hand – nou, dat halen wij ons niet in ons hoofd. Dat zou zéér ongemakkelijk voelen. Niet uit schaamte, eerder een stuk oud gevoel uit de kerk. Ik kan me zo mensen uit die tijd voor de geest halen die het helemaal niets zouden vinden en mij op basis van dat enkele beeld direct afservieren. Toch bezoek ik zo’n festival, want ik ervaar dat als een stukje gemeente-zijn. Ook heb ik geregeld goede geloofsgesprekken met onder andere een vriend die dominee is en zijn vrouw, en ik ga weleens naar een katholieke mis. Als ik alleen thuisblijf met mijn bijbeltje, dooft het vuurtje vanzelf.

Een tijdje geleden sprak ik met een PKN-predikant over het avondmaal dat die volgende week zou plaatsvinden. Ik zei ernaar uit te kijken en we raakten in gesprek. Na mijn verhaal zei hij: ‘Ik moet toch echt even met de kerkenraad over dat avondmaal praten’. De kerkenraad was niet op zo’n situatie voorbereid, wat ten koste ging van een hartelijke ontvangst. Overigens voel ik mij misschien wel nooit meer helemaal veilig in een kerk, zelfs als ik hartelijk welkom word geheten. Tot nu toe overvalt mij al snel het gevoel: hier is mij pijn aangedaan.”

HOMO’S ALS SUBJECT

“Gevoelsmatig loop ik als homo in het gezelschap van medechristenen honderd stappen achter. Alsof men bij mij meer afwachtend is. Op mijn werk merk ik die reserve ook, al trekt dat meestal snel weer bij. ‘Hij is eigenlijk best een prima kerel en doet z’n werk goed’, dat. Overigens zegt het misschien ook wel iets over mijzelf, blijkbaar ben ik gevoelig voor signalen van anderen. Ik heb weleens gezegd: ‘Ik heb het idee dat je je wat terughoudend richting mij opstelt vanwege mijn geaardheid, klopt dat?’ ‘Nee, helemaal niet, ik ben nou eenmaal een kat-uit-de-boom-kijker’. Heel bevrijdend. Wat me stoort, is dat kerken homoseksualiteit steeds weer als een issue behandelen, als iets om beleid op te schrijven. Homo’s worden tot een subject gemaakt, de mens blijft vaak buiten beeld. Mijn wens is dat zelfs op beleidsniveau wordt uitgesproken dat we erop vertrouwen dat God met iedereen zijn unieke weg gaat, en dat we zullen focussen op iemands intenties in plaats van

WAT ME PIJN DOET, IS DAT TOT VANDAAG TOE NIEMAND ME HEEFT GEVRAAGD: JOHN, HOE IS HET NU MET JOU?

op zijn acties. Dat is moeilijk, maar het zou een kwestie van vertrouwen moeten zijn, niet van piketpaaltjes. Geef mensen over aan Gods trouw, dan zal de Geest van God vanzelf de kaders scheppen. Wat dit betreft kan de kerk nog veel van de militaire omgeving leren. Daar ligt homoseksualiteit ook gevoelig – ik vertel het alleen als iemand erom vraagt – maar collega's beoordelen me puur op mijn functioneren, niet op wie ik ben. Dat zou de kerk ook moeten doen, maar dan precies andersom: dat ze mij leren zien als mens, los van wat ik doe.”

DE VEILIGE KERK

“Ik zie de kerk door haar set aan christelijke waarden als plek bij uitstek om een veilige plek voor homo's te zijn. Daarom geloof ik dat als er voor homo's een doorbraak kan komen, als de Geest ergens kan uitbarsten, dan in de kerk. Iemand zei me eens: ‘Ik ben het niet eens met je visie, maar ik zie dat je liefde tot God hebt, en daarom kan ik jou broeder noemen’. Wow, dacht ik, dít wil ik.

In mijn boek ‘De veilige kerk’ schets ik mijn droomkerk aan de hand van het woord ‘veilig’. De ‘v’ staat voor *vaderlijk*: de verloren zoon liet de varkens achter omdat hij verlangde naar iets veel beters, de Vader. Een gemeente mag het verlengstuk zijn van die Vader. De ‘e’ staat voor *elementair*. De eerste christengemeente bad, bestudeerde de Schriften, brak het brood en vierde gemeenschap met elkaar. Dat zijn de pijlers, je geaardheid is dat niet. Ook is een veilige kerk *integer*. Dat betekent dat jouw kwetsbare verhaal niet ongewild met anderen gedeeld mag worden, zoals bij mij gebeurde. De ‘l’ staat voor *luisteren*. Een kerk moet traag zijn in het spreken en vooral goed luisteren. Dat maakt een kerk automatisch ook *inclusief*. Iemand die een misstap begaat, sluit je niet uit, maar mag biddend en zegenend bij God gebracht worden. Ten slotte is mijn droomkerk *geduldig*: terughoudend in het oordelen en ruimte biedend voor groei. Ik geloof dat het mogelijk is om samen gemeenschap te beleven, ook al schuurt het en ben je het met elkaar oneens. Het is de moeilijkste weg, maar zo blijft de kerk wel een veilige plek.”

LITTEKEN

“Ik heb op het punt gestaan wrok toe te laten. Ik wilde me afsluiten voor alles wat met de kerk te maken had, maar heb die keuze niet gemaakt. Ook heb ik God heb

nooit verwijten gemaakt. Zijn grondpersoneel maakt fouten, inclusief ikzelf, maar God niet. Wat me pijn doet, is dat tot op de dag van vandaag niemand tegen me heeft gezegd: John, los van ons meningsverschil en van wat er is gebeurd, hoe is het nu met jou? Nooit. Ik ben daardoor verwond, al is het inmiddels een litteken geworden.

Ik ben heel blij dat ik weer goed contact heb met mijn ouders. Lange tijd was ik met mijn partner niet welkom, totdat mijn moeder me opbelde en zei dat het haar niet lekker zat. Ze had in de kerk iets beleefd waardoor ze dacht: wie zijn wij om ‘de jongens’ niet gewoon welkom te heten? Of we even langs wilden komen. Toen we daar kwamen, zei m'n vader: ‘Als jullie zo met ons waren omgegaan als wij met jullie, hadden wij het contact allang verbroken. Maar jullie bleven betrokken, even bellen, een kaartje’. Mijn vriend Lionel heeft maatschappelijk werk en pedagogische hulpverlening gestudeerd en zei altijd: ‘Geef ze de tijd, het komt wel goed’. Later zei m'n vader: ‘Probeer Lionel trouw te blijven tot de dood jullie scheidt’. Dat raakte me enorm! Dat zelfs mijn ouders van zeventig dit kunnen zeggen, terwijl ze jarenlang in een zeer traditionele kerk hebben gezeten en daar hoorden dat homoseksualiteit fout is. Als God zo iets bij hen kan bewerken, kan hij het bij iedereen. Nadien hebben m'n ouders nog wel gevraagd waarom ik hun niet eerder heb verteld dat ik homo ben. Toen heb ik uitgelegd dat ik die ruimte helaas niet voelde.”

DE ONBEVANGENHEID VAN DIEREN

“De natuur is op dit moment mijn kerk, een groene kerk. Ik kan er uiten wat er vanbinnen leeft, en de puurheid en schoonheid zijn voor mij een afspiegeling van wie God is. Soms loopt er zomaar een paard naar me toe om uit mijn hand te eten. Hoe gek het ook klinkt, maar ik zie daarin iets van God. Dat dier loopt onbevangen naar je toe omdat je een mens bent dat iets aanbiedt. Onvoorwaardelijk. Iets vergelijkbaars zag ik terug in mijn hond. Als ik verdrietig was, legde hij z'n kop op m'n schoot, en was ik blij, dan ging 'ie kwispelen.

Mijn groene kerk heeft geen banken, maar toch verlang ik naar die banken terug. De mens is gemaakt om zich met anderen te verbinden. Ik zou haast zeggen: we zijn gemeenschapsdieren. Samen bidden, samen brood breken. Dan gebeurt er iets.”